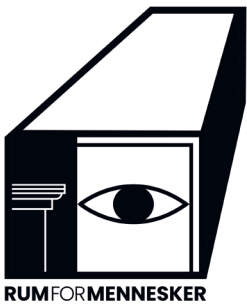

RAMME FOR DIALOG

ARKITEKTURPOLITIK I HORSENS KOMMUNE

Horsens Kommune

Rum for mennesker – Arkitekturpolitik i Horsens Kommune

Vedttaget af:

Horsens Kommunes byråd 2021

Kontakt:

Plan og By, Teknik og Miljø

Rådgiver:

Gehl

Fotos:

Hanne Nielsen
Horsens Kommune
SLA

Collage forside:

Gehl

Grafik "rum for mennesker":

Phuc Van Dang

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens
www.horsens.dk

Kopiering tilladt med kildeangivelse

INDHOLD

- 4**   **RAMME FOR DIALOG**
- 7**   **STYRK HELE HORSENS**
- 9**   **VÆR EN GOD NABO**
- 11**   **BYG TIL HVERDAGSLIVET**

RAMME FOR DIALOG

Formålet med Arkitekturpolitikens dialogværktøj, der er vist i skemaet herunder, er at kvalificere dialogen om byggeri og anlæg i Horsens Kommune.

De ni målsætninger i skemaet beskriver kommunens ambitioner for både de igangværende og kommende projekter i kommunen.

Dialogværktøjet kan anvendes til alle typer projekter for eksempel fritstående bygninger, huludfyldning, større bebyggelser, beboelse, erhverv, institutioner, veje, broer og tekniske anlæg.

Projekternes forskellighed betyder dog, at alle projekter skal vurderes ud fra sine egne præmisser. Afhængig af det enkelte projekt vil nogle punkter derfor være mere relevante at fremhæve i dialogen end andre.

SKALATRIN:

STYRK HELE HORSENS

Vi løfter
i flok

INDGÅ PARTNERSKABER

- Skab synergi mellem funktioner og aktiviteter
- Prioriter tidlig dialog
- Etabler samarbejder på tværs

Vi udvikler
for fremtiden

FORBIND TIL GRØNNE OG BLÅ KORRIDORER

- Styrk de grønne forbindelser
- Styrk de blå forbindelser
- Indgå i lokal og mangfoldig flora og fauna

Vi bygger
med kvalitet

BYG MED STEDETS KVALITETER

- Indpas i landskab og by
- Understøt pejlemærker og sigtelinjer
- Respekter og brug historien aktivt

Dialogværktøjet er således ikke en facitliste, men derimod et værktøj, som skal sætte rammen for dialogen mellem mennesker – kommune, bygherrer, borgere og investorer.

Dialogværktøjet kan anvendes i alle projektets faser – såvel i de indledende projektfaser, hvor program og hovedgreb for projektet skal fastlægges, som i byggesagsbehandlingen og eventuelt ved en afsluttende projektevaluering.

Værktøjet vil bringe dialogen om projektet rundt om de centrale emner, der har betydning for menneskers hverdagsliv i hele Horsens Kommune.

Hvert af de tre skalatrin beskrives nærmere ved brug af tre kriterier:

Vi løfter i flok for at understøtte det stærke fællesskab og foreningskulturen, der er kendetegnende for Horsens Kommune.

Vi udvikler for fremtiden ved et stærkt fokus på bæredygtighed.

Vi bygger med kvalitet for at sikre en høj standard i fremtidige projekter. Disse skal bidrage positivt til områdets kvaliteter og oplevelse gennem fokus på god indretning, materialevalg, sanselighed og klima.

VÆR EN GOD NABO

SKAB FÆLLES OPHOLDSRUM

- Understøt lokale fællesskaber
- Få kantzoner til at bidrage til liv og tryghed
- Udnyt alle kvadratmetre optimalt og skab synergi

MEDVIRK I DE LOKALE KLIMATILTAG

- Tænk i regnvandsløsninger, der giver merværdi
- Skab grønne, mangfoldige uderum
- Giv oplevelser – også i takt med årstidernes skiften

BIDRAG POSITIVT TIL NÆRMILJØET

- Indpas i kvarteret (skala og identitet)
- Styre indblik og udblik – skabe tryghed
- Arbejd aktivt med mikroklimaet (lys, skygge, vind, læ)

BYG TIL HVERDAGS- LIVET

FORSTÅ BRUGERNE

- Inddrag og forstå hverdagens brugere
- Forstå forskellige aldersmæssige behov
- Planlæg for hverdag og fest, hele døgnet/ugen/året

UNDERSTØT GRØNNE VANER

- Gør grønne og sunde valg lette
- Understøt fornuftig og grøn drift
- Prioriter bæredygtige materialer

VÆLG HVERDAGSKVALITET

- Brug kvalitetsmaterialer
- Skab sundt indeklima og godt lysindfald
- Skab herlighedsværdier

SØNDERGADE, JESSENSGADE, TORVET

Fra gågade til væregade

Fornyselsen af gågaden Søndergade og Jessensgade er et projekt, der vil styrke hele Horsens, fordi byens gågade altid vil være en bys ansigt udadtil.

Projektet er et godt eksempel på kommunens ambitioner om tidlig dialog og indpasningen i byen med afsæt i stedets identitet og potentiale. Samtidig er der skabt et byrum med rig mulighed for at mødes i hverdagen.

Der er plantet masser af træer og skabt steder til ophold. Liv, fælleskab og tryghed i vores midtby.

STYRK HELE HORSENS

Vi løfter
i flok

INDGÅ PARTNERSKABER

- **Skab synergi mellem funktioner og aktiviteter**

Forstå den sammenhæng, som projektet indgår i lokalt. Sørg for at projektets funktioner passer sammen med områdets øvrige funktioner - at der skabes synergier og sammenhæng med det eksisterende.

- **Prioriter tidlig dialog**

Fortæl naboer, lokale interessenter og kommunen om projektets indhold og hovedgreb tidligt i processen, og vær åben overfor feedback til projektet.

- **Etabler samarbejder på tværs**

Anvend eksperter eller lokale kompetencer i projektudviklingen til at skabe viden, ejerskab og engagement i projektet, eller bruge offentlig-private samarbejder, der f.eks. kan muliggøre en bedre anvendelse eller større blanding af funktioner.

Vi udvikler
for fremtiden

FORBIND TIL GRØNNE OG BLÅ KORRIDORER

- **Styrk de grønne forbindelser**

Anvend beplantning i projektet på en måde, så den kobler sig på områdets øvrige beplantning og grønne elementer. Dermed understøttes dannelsen af grønne korridorer, som bl.a. er til glæde for dyrelivet.

- **Styrk de blå forbindelser**

Håndtér regn- og overfladevand f.eks. vha. regnbede, vandrender og mindre bassiner, og forbind vandet til byens øvrige vandelementer, så der opstår blå korridorer, der skaber oplevelser og er til glæde for hele byen.

- **Indgå i lokal og mangfoldig flora og fauna**

Anvend lokale plantearter, så den lokale identitet og biodiversitet understøttes, og planterne får optimale vækstbetingelser.

Vi bygger
med kvalitet

BYG MED STEDETS KVALITETER

- **Indpas i landskab og by**

Forstå stedets identitet og såvel bymæssige som landskabelige kvaliteter. Sørg for at projektet indpasses på en måde, som respekterer, understøtter og potentielt også fremhæver det bedste ved stedet.

- **Understøt pejlemærker og sigtelinjer**

Forstå, hvordan projektet influerer på de store linjer i byen og landskabet. Hold byens større synskorridorer åbne og test projektets skala og højde set fra alle ankomststeder.

- **Respektér og brug historien aktivt**

Lær stedets historie at kende, både historien om kvarteret, nabolaget og grunden. Undersøg om strukturer, spor og historier kan anvendes som elementer eller inspiration til projektets formgivning og/eller detaljering.

BOLIGER I BYGHOLM BAKKER

Brahesbakke

En boligudbygning, hvor der er skabt grønne, mangfoldige uderum. Byggeriet er tæt, men samtidig er der store grønne områder i kvarteret, hvor beplantning og landskab giver oplevelser og kontakt med årstidernes skiften.

VÆR EN GOD NABO

Vi løfter
i flok

SKAB FÆLLES OPHOLDSRUM

- **Understøt lokale fællesskaber**
Anvend udearealer og/eller fælles faciliteter til at danne rammen om fællesskaber – både inden for bebyggelsen og i forhold til naboerne.
- **Få kantzoner til at bidrage til liv og tryghed**
Skab en overgangszone mellem bygning og gade- eller gårdrum, hvor stueetagens eller bygningens funktion kan træde udenfor med aktivitet og skabe buffer mellem ude og inde. Indret kantzonen langs stueetagen på en måde, så der er et tydeligt ejerskab – så det er let at aflæse, om det er privat eller offentligt areal.
- **Udnyt alle kvadratmetre optimalt og skab synergi**
Indret og placér fælles faciliteter på en måde så de kan ændre størrelse og funktion, så mange kan få glæde af dem enten i hverdagen eller ved særlige lejligheder – og placér dem, hvor der er god tilgængelighed.

MEDVIRK I DE LOKALE KLIMATILTAG

- **Tænk i regnvandsløsninger, der giver merværdi**
Håndtér regnvand, så det skaber kvalitet både for projektet og for området som helhed. Brug regn- og overfladevand til at skabe herlighedsværdi og sanselige oplevelser for eksempel i elementer, som giver lyd.
- **Skab grønne, mangfoldige uderum**
Indret ude- og fællesarealer med belægninger og beplantninger, som medvirker til at håndtere regnvand og nedbringe ophedning.
Giv oplevelser – også i takt med årstidernes skiften
Anvend en bred vifte af beplantning i udearealerne, så der skabes mange forskellige sanseindtryk, og så området fremstår varieret og smukt igennem alle årstider/sæsoner.

Vi udvikler
for fremtiden

BIDRAG POSITIVT TIL NÆRMILJØET

- **Indpas i kvarteret**
Sørg for, at projektets skala og udtryk tilpasses stedets og områdets skala og karakter: se på/illustrér projektet fra mange sider og i øjenhøjde.
- **Styr indblik og udblik**
Skab visuel forbindelse mellem ude og inde, for at skabe tryghed (passiv overvågning) i området hele døgnet. Indret på en måde, så projektets beboere/brugere ikke generes af indblik.
- **Arbejd aktivt med mikroklimaet**
Forstå konsekvenserne af projektet ift. lys, skygge, vind, læ – både i forhold til projektets egne udearealer og i forhold til nabobebyggelse og området generelt.

Vi bygger
med kvalitet

PAKHUSENE OG HAVNEBAD (UNDER OPFØRELSE)

Fra industrihavn til fremtidens havn med boliger og havnebad

Pakhusene og havnebad gør havneområdet til en mere integreret del af byens offentlige rum. Med havnebadet og promenaden bliver det her, vi mødes, går tur, spiser is eller hopper i vandet. Her er adgang for alle og gode grunde til at komme forbi - ikke bare på en sommerdag, men hele året.

Byggeriet er opført i gode materialer, og der er arbejdet med kvalitet og herlighedsværdi i kantzonen mellem bebyggelsen og det offentlige rum.

BYG TIL HVERDAGSLIVET

Vi løfter
i flok

FORSTÅ BRUGERNE

- **Inddrag og forstå hverdagens brugere**
Inddrag eller tag udgangspunkt i de fremtidige brugere og planlæg byggeriet på en måde, der skaber attraktive rammer for brugernes hverdagsliv og behov.
- **Forstå forskellige aldersmæssige behov**
Skab et projekt, som kan danne rammen om brugere i alle aldre og for hele livet for eksempel ved at sikre god tilgængelighed og fleksible indretninger.
- **Planlæg for hverdag og fest, hele døgnet/ugen/året**
Skab fleksible rum og indretninger, som kan sikre en god anvendelighed for brugerne både ift. hverdagslivet, men også når andre aktiviteter, anledninger eller anvendelser stiller andre krav til indretningen.

Vi udvikler
for fremtiden

UNDERSTØT GRØNNE VANER

- **Gør grønne og sunde valg lette**
Tag udgangspunkt i brugernes bevægelsesmønstre og placér for eksempel affaldssortering og cykelparkering, hvor det er let for brugerne at komme til. Gør det let at leve bæredygtigt for eksempel ved cykelparkering af høj kvalitet, forbindelser til offentlig transport og delebilsordninger, samt ladestander til elbil.
- **Understøt fornuftig og grøn drift**
Planlæg byggeriet på en måde, så den fremtidige drift og vedligehold bliver så bæredygtig som muligt. Integrér grønne løsninger i arkitektur, så det indgår i projektets helhed og ikke skæmmer omgivelserne.
- **Prioriter bæredygtige materialer**
Anvend så vidt muligt bæredygtige materialer og tekniske løsninger, der minimerer projektets samlede CO₂ aftryk.

Vi bygger
med kvalitet

VÆLG HVERDAGSKVALITET

- **Brug kvalitetsmaterialer**
Prioriter kvalitet i hverdagen f.eks. materialer, som patinerer flot, især de steder som er i øjenhøjde og har stor slidtage.
- **Skab sundt indeklima og godt lysindfald**
Anvend løsninger og materialer, som giver et godt bo- eller brugermiljø f.eks. karnapper eller franske altaner i små boliger.
- **Skab herlighedsværdier**
Orientér bebyggelsen, så man opnår god udnyttelse af udsigt, grønne rum, sol, vind mm. Skab detaljer, som giver positive sanseindtryk i hverdagen.

”Vi har brug for visioner og retning for den måde, vi bygger byer på, og det kan en arkitekturpolitik i høj grad være med til at give. Gennem mit mangeårige arbejde med byer i hele verden står det klart, at de byer, der har en klar ambition om at skabe byer for mennesker, er de byer, der klarer sig bedst, både hvor det gælder økonomi, markedsføring og livskvalitet. Vi har mere end nogensinde før brug for dejlige rum i byen, hvor vi kan mødes både i hverdagen og til fest ”

Jan Gehl, Arkitekt, Professor emeritus

Horsens Kommune

Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29

www.horsens.dk